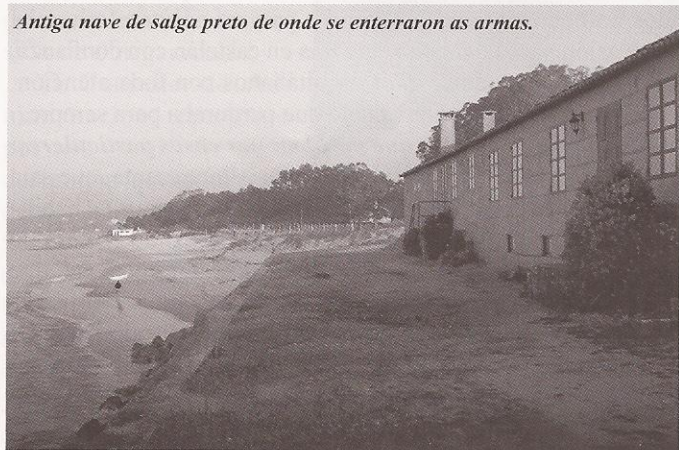

CONTRABANDO DE ARMAS NAS PRAIAS DE SAN VICENTE

Por: Francisco Meis

A monarquía portuguesa, con máis de setecentos anos de existencia, rematou agonizando tralo alzamento republicano do país no mes de outubro de 1910. Coa marcha do último monarca, Manuel II, fuxido a Inglaterra un día antes do alzamento, Portugal trocou o sistema político que se viña demandando dende xa facía tempo. Estes acontecementos propagaron importantes cismas na

Antiga nave de salga preto de onde se enterraron as armas.

sociedade portuguesa onde segmentos da mesma, como as poboacións das zonas rurais ou os sindicatos, apoiaban e querían a volta da monarquía. Neste clima de descontento xurdiron faccións antagónicas que orquestraron unha resistencia que pretendía rearmarse para plantarlle cara ao novo sistema. Dentro deste marco comeza a historia que trouxo un episodio de contrabando de armas a unha praia da parroquia de San Vicente do Grove: O Carreiro.

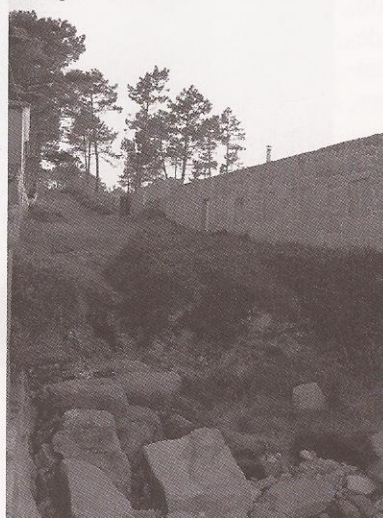
No mes de abril de 1912 os carabineiros de Santa Uxía de Ribeira detectaron na costa un vapor con certo halo de misterio que levantou certas sospeitas polo seu comportamento. Os prácticos da Illa de Sálvora quixeron achegarse á embarcación coa finalidade de ofrecerlle os seus servizos pero, sorprendentemente, tivo un comportamento misterioso, ao fuxir mar dentro. Navegou pola costa, entrando na ría de Marín e acercándose a varios puntos do litoral ata que logrou as condicións idóneas para realizar a operación que estaban agardando: a descarga de armamento para as faccións monárquicas portuguesas. O punto elixido foi a praia do Carreiro, no entorno das fabricas de salga que alí traballaban.

Dende terra as forzas de seguridade foron observando os movementos do barco ata que, tras solicitar diversa información, desprazáronse dende Vilagarcía ata a zona do Carreiro. Temos que ter en conta que a principios do século XX esta área estaba practicamente solitaria e o núcleo habitable encontrábase a unha distancia tan considerable

que propiciaba que as operacións de contrabando se realizaran con total impunidade.

Coa chegada da noite uns catro galeóns foron transportando o armamento ata a praia. Con certa celeridade, pero de forma pouco coidadosa, un grupo de persoas foron enterrando as numerosas caixas que contiñan os fusiles. En varios puntos *“aparecían as areas da praia removidas profundamente como si algunha man revoltosa pasara por elas facendo escavacións e cubríndoas despois”*. Inicialmente, non lles foi difícil atopalas porque *“bastou escavar coa punta dunha bota para que aparecerán, case a flor de terra”*. Seguiron os carabineiros removendo a area e aos poucos minutos apareceron novas caixas e despois outras e outras, ata que por último xa eran dúcias as que ían descubríndose. Algunhas delas estaban entre as rochas e nos declives do terreo, sen máis seguridade que uns cantos puñados de terra por enriba. En menos de dúas horas apareceron 40 caixas, ata converterse en máis de 200

Camiño erosionado onde tamén se depositaron armas.

ao remate das tarefas de busca. Nunha das fotografías que ilustran este artigo pódese contemplar unha salga que debeu pertencer a un Carreró, veciño de Sanxenxo, na que preto dela foron enterradas as armas. O lugar elixido polos contrabandistas foron os terreos que rodeaban a fábrica de salga e inclusive a mesma propiedade do industrial. Supúxose que foron mais de 20 persoas, posiblemente de San Vicente, as que deberon participar na operación de

contrabando. Sábese que o transporte fíxose dende o vapor que albergaba o alixo e que o transporte dende o vapor ata terra fíxose mediante botes ou galeóns.

Tivo tal repercusión aquel suceso nas costas de San Vicente que rematou tratándose o incidente no congreso. Alí, tal e como vén recollido no libro de sesións, pódese comprobar como o Marqués de “Villanueva y la Geltrú” denuncia a situación ante o Ministro da Gobernación.

Todo o alixo foi requisado e os portugueses quedaron sen as tan ansiadas armas para dar comezo a recuperación da monarquía.